

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

รหัสวิชา/ชื่อวิชา ดศ.366 วิธีการทำงานกับเด็กและเยาวชน (3 หน่วยกิต)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
450001	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาตี ลิ้มสกุล	iamwhanka@yahoo.com	ห้อง สค.505 มธ.ศูนย์รังสิต

2. วันและเวลาบรรยาย

วันอังคาร เวลา 13.30 – 16.30 น. ห้องบรรยาย SC3-M16 และห้องบรรยาย online

วันสอบ

สอบปลายภาค วันจันทร์ที่ 13 พฤษภาคม 2567 (เช้า)

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการและเทคนิคในการทำงานกับเด็กและเยาวชน
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้วิธีการและเทคนิคการทำงานเด็ก เยาวชนได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดกระบวนการทำงานกับเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

วิธีการและเทคนิคการทำงานกับเด็กและเยาวชน เทคนิคการสื่อสาร เทคนิคการแสวงหาข้อเท็จจริง เทคนิคการสืบพยานเด็ก เทคนิคการทำกระบวนการกลุ่มกับเด็กและเยาวชน ศิลปะบำบัด และละครบำบัด อันเป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน เชื่อมโยงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม บนพื้นฐานการปฏิบัติงานจริง

ภาษาอังกฤษ

Format, methods and technique in working with children and youth in various dimensions, at the individual, group and community level.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์					6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	5	1	2	3	4
●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

นักศึกษาควรเข้าเรียนและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามเวลาที่กำหนด ส่งงานตามกำหนดเวลา และหากนักศึกษามีข้อจำกัดหรือต้องการลาเรียน โปรดส่งอีเมลแจ้งอาจารย์ประจำวิชาล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน กรณีลาป่วยควรแนบใบรับรองแพทย์ หรือผลการตรวจ ATK ในการลาเรียนด้วย

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
1. การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและชั้นเรียนออนไลน์	40
2. การพัฒนาเครื่องมือในการทำงานกับเด็กและเยาวชน และการนำเสนอรายงาน	30
3. การสอบปลายภาค	30
รวม	100

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
1-2 9 ม.ค. 2567 16 ม.ค. 2567	1. ชี้แจงแนวทางการเรียนการสอนและการประเมินผล 2. ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับเด็กและเยาวชน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - ให้นักศึกษาระดมสมองในการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับเด็กและเยาวชน	- มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐาน หลักการ สังคมสงเคราะห์ในการทำงานกับเด็กและเยาวชน บนฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ - คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
3-4 23 ม.ค. 2567 30 ม.ค. 2567	3. การเล่นกับพัฒนาการเด็ก - ทฤษฎีการเล่น - พัฒนาการการเล่นของเด็ก - เทคนิคการเล่นกับการทำงานสังคมสงเคราะห์ (การแสวงหาข้อเท็จจริงและการสืบพยานเด็ก)	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมกล่องของเล่น - กิจกรรมทำของเล่น	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมายได้อย่าง เหมาะสม - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
5 6 ก.พ. 2567	4. นิทานกับการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก - วิธีการและเทคนิคการเล่า นิทานในการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก - เทคนิคการใช้นิทานในการ ทำงานสังคมสงเคราะห์กับเด็ก	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมการทำและ นำเสนอนิทานสำหรับเด็ก ตามพัฒนาการแต่ละช่วงวัย	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมายได้อย่าง เหมาะสม - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
6 13 ก.พ. 2567	5. การใช้ละครสร้างสรรค์และ ละครบำบัดในการทำงานกับ เด็กและเยาวชน - แนวคิด เทคนิค และ ตัวอย่าง การใช้ละคร สร้างสรรค์และละครบำบัดใน การทำงานกับเด็กและเยาวชน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - ฝึกปฏิบัติการใช้ละคร สร้างสรรค์และละครบำบัด ในการทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมายได้อย่าง เหมาะสม - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	วิทยากร และ ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
วันที่ 25, 27-29 ก.พ. – 4 มี.ค. 2567 หยุดสัปดาห์สอบกลางภาค				
7 20 ก.พ. 2567	6. นิทานกับการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก (ต่อ)	<u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมการนำเสนอ นิทานสำหรับเด็กตาม พัฒนาการแต่ละช่วงวัย	- มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
8 5 มี.ค. 2567	7. การใช้ศิลปะในการทำงาน กับเด็ก เยาวชน และ	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและสามารถ	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
	ครอบครัว - แนวคิดการใช้ศิลปะและ ศิลปะบำบัดในการทำงานกับ เด็ก เยาวชนและครอบครัว - วิธีการ และเทคนิคการใช้ ศิลปะและศิลปะบำบัดในการ ทำงานสังคมสงเคราะห์ (การ แสวงหาข้อเท็จจริงและการ ทำกระบวนการกลุ่ม)	- power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และศิลปะบำบัดในการ ทำงานกับเด็กและเยาวชน กลุ่มเป้าหมาย	ประยุกต์ใช้ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมายได้อย่าง เหมาะสม - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	
9 12 มี.ค. 2567	8. การใช้ดนตรีในการทำงาน กับเด็กและเยาวชน - แนวคิด วิธีการ และเทคนิค ในการใช้ดนตรีในการทำงาน กับเด็กและเยาวชน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมการใช้ดนตรีใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	วิทยากร และ ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
10-11 19 มี.ค. 2567 26 มี.ค. 2567	9. การใช้สื่อในการทำงานกับ เด็กและเยาวชน - แนวคิด เทคนิค และ ตัวอย่างการใช้การเล่าเรื่อง และการใช้สื่อในการทำงาน กับเด็กและเยาวชน - วิธีการและเทคนิคในการเล่า เรื่องและการใช้การสื่อในการ ทำงานสังคมสงเคราะห์ (การ แสวงหาข้อเท็จจริง และการ ทำกระบวนการกลุ่ม)	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมการเล่าเรื่องด้วย กะบะทราย - กิจกรรมการใช้สื่อในการ เล่าเรื่อง	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
วันที่ 10-16 เมษายน 2566 หยุดเทศกาลสงกรานต์				

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
12-15 2 เม.ย. 2567 9 เม.ย. 2567 23 เม.ย. 2567 30 เม.ย. 2567	10. การทำกิจกรรมกับเด็ก และเยาวชน 11. การนำเสนอรายงานการ ฝึกปฏิบัติการใช้เทคนิคและ เครื่องมือการทำงานกับเด็ก และเยาวชน	<u>กิจกรรม</u> - การทำกิจกรรมกับเด็กและ เยาวชนในพื้นที่ - การนำเสนอรายงานตาม ความคิดสร้างสรรค์	- สามารถนำเสนอผล การศึกษาผ่านการ สื่อสารอย่างสร้างสรรค์ - พัฒนาภาวะผู้นำผู้ ตามและการทำงาน เป็นทีม - มีความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
วันจันทร์ที่ 13 พ.ค. 2567 สอบปลายภาค				

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยการเข้าชั้นเรียนออนไลน์และความพยายามมีส่วนร่วม แสดงความเห็นและทำกิจกรรม การพัฒนาเครื่องมือในการทำงานและเด็กและเยาวชนนั้นพิจารณาจาก ความคิดสร้างสรรค์และการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และกลุ่มเป้าหมาย โดยมี เกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลแต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

100-80	75-79	74-70	69-65	64-60	59-55	54-50	ต่ำกว่า 50
(4.00)	(3.50)	(3.00)	(2.50)	(2.00)	(1.50)	(1.00)	(0.00)
A	B+	B	C+	C	D+	D	F

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอ ดู กระดาษคำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศ ผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก Required textbooks and materials

ดุซงกี บริพัตร ณ อยุธยา. (2549). *วิธีสังเกตให้เรียนเก่ง*. ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน สถาบันรักลูก.

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เลขา. (2549). *โปรแกรมศิลปะบำบัด*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชานุกูล.

บุษกร สำโรงทอง และคณะ. (2551). *ดนตรีบำบัด*. นนทบุรี: สำนักการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข.

- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2556). *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีเรื่อน แก้วกังวล. (2550). *จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ*. ภาคจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันรักลูก. (2551). *พลังคนตรีซาร์จพลังสมอง*. กรุงเทพมหานคร: รักลูกแฟมิลีกรุ๊ป.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2562). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

10.2 เอกสารอื่น ๆ Other materials

- Levin, Gerald Richard. (1983). *Child Psychology*. California: Wadsworth, Inc.
- John Santrock. (1997). *Children*. United State of America: The McGraw-Hill Companies, Inc.
- Kalmanowitz, Debra and Bobby Lloyd. (2005). *Art Therapy and Political Violence: with art, without illusion*. London: Routledge.
- Margaret Heal and Tony Wigram. (1993). *Music Therapy in Health and Education*. London: Tessica Kingsley.
- Philip R. Newman and Barbara M. Newman. (1997). *Childhood and Adolescence*. The United States of America: Brooks/Cole Publishing Company.
- Rathus, S.A. (2008). *Children and Adolescence: Voyages in Development*. (3rd ed). Belmont, CA: Wadsworth.
- Schuck, D. H. (2008). *Learning Theories: An Educational Perspective*. New Jersey: Pearson Merrill Practice Hall.